

પ્ર.૧. પ્રાચીન ભારતીય ભાષા તરીકે સંસ્કૃત ભાષાના મહત્વ વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો. ૧૪

અથવા

આપણા ચાર વેદો એ ભારતીય સંસ્કૃતિના મૂલાધાર છે. સવિસ્તર સમજાવો.

પ્ર.૨. "ઉપનિષદ ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાનનું ગંગોત્રી છે" - આ વિધાનની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

રામાયણ એ ભારતીય સંસ્કૃતિની પરંપરાનું મહાકાવ્ય છે - સમજાવો.

પ્ર.૩. 'સ્વપ્નવાસવદત્તમ્' નાટકમાં પ્રતિબિંબિત સમાજજીવનનું ચિત્ર આલેખો. ૧૪

અથવા

શાકુંતલ નાટકનું રસદર્શન કરાવો.

પ્ર.૪. કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો: ૧૪

(૧) 'મૃચ્છકટિકમ્' અને તત્કાલિન રાજકીય સ્થિતિ	(૨) કુમારસમ્ભવમ્માં પાર્વતિ
(૩) મેઘદૂતમાં યક્ષ	(૪) ચંપુ કાવ્ય

પ્ર.૫. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો: ૧૪

૧. સંસ્કૃત ભાષા કેમ આર્યભાષા કહેવાય છે?
૨. શાકુંતલ નાટકના મુખ્ય નાયક-નાયિકાના નામ જણાવો.
૩. મેઘદૂત કયા પ્રકારનું કાવ્ય કહેવાય?
૪. 'મૃચ્છકટિકમ્' કોણે રચ્યું છે?
૫. 'સ્વપ્નવાસવદત્તમ્' નાટકના લેખક કોણ છે?
૬. અર્થવવેદની શાખાઓ જણાવો.
૭. મહાકાવ્યના કોઈપણ બે લક્ષણો જણાવો.

P.T-0

E 730-2

ENGLISH VERSION

1. Write in detail about the importance of Sanskrit language as ancient Indian language.

OR

1. Four Vedas are the main source of Indian Culture - Explain in detail.
2. "Upanishad is the Gangotri of Indian Philosophy" - Discuss this statement.

OR

2. "Ramayan is an epic of Indian Culture's Tradition" - Explain.
3. Sketch the picture of social life mirrored in the drama 'Swapnavasavdattam'.

OR

3. Give Story line of 'Shakuntal'.

Q.4 Write a short note (Any two of the following):

1. 'Mrichhakatikam' and political condition
2. Parvati in 'Kumarsambhavam'
3. Yaksha in 'Meghadoot'
4. Champookavya

Q.5 Write short answer of the following.

1. Why Sanskrit is known as Aryan language?
2. Who are the main hero and heroine of 'Sakuntalam'?
3. What is the poetry form of Meghadoot?
4. Who wrote 'Mrichhakatikam'?
5. Who is the writer of 'Swapnavasavdattam'?
6. Explain the branches of Athervaved?
7. Explain any two characteristics of Mahakavya.

Indian Culture - Indology
CORE : 301
Paper : Social Institutions of India

- પ્ર.૧. વર્ણ શબ્દનો અર્થ સમજાવો અને તેના વિકાસ વિશે સવિસ્તર ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
ભારતમાં આશ્રમ વ્યવસ્થાનું ચિત્ર સ્પષ્ટ કરો.
- પ્ર.૨. હિંદુ લગ્નના આદર્શો અને ધ્યેયો સમજાવો. ૧૪
અથવા
લગ્નના પ્રકારો વિશે સવિસ્તર ચર્ચા કરો.
- પ્ર.૩. પ્રાચીન ભારતમાં સ્ત્રીઓના સ્થાન વિશે માહિતી આપો. ૧૪
અથવા
પ્રાચીન ભારતના શિક્ષણના હેતુઓ સમજાવો.
- પ્ર.૪. કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો: ૧૪
૧. શિક્ષણના સંસ્કાર
૨. અંત્યેષ્ટિ સંસ્કાર
૩. મુસ્લિમ નિકાહ પદ્ધતિ
૪. ગુરુ શિષ્યના સંબંધો
- પ્ર.૫. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો: ૧૪
૧. સંસ્કારોનું સાંસ્કૃતિક મહત્ત્વ સમજાવો.
૨. અર્વાચીન ભારતમાં ઉચ્ચશિક્ષણની શું મર્યાદાઓ છે?
૩. પ્રાચીન ભારતમાં શિક્ષણનું ધ્યેય શું હતું?
૪. દહેજ એટલે શું?
૫. હિંદુ લગ્નમાં સપ્તપદીનું શું મહત્ત્વ છે?
૬. સ્ત્રીઓ પરના સંસ્કારોનું નામ આપો.
૭. સંસ્કાર શબ્દનો અર્થ સમજાવો.

Q.1 Explain the meaning of word 'Varna' and write a note about its development.

OR

Q.1 Sketch the picture of four Ashram System in India.

Q.2 Explain the aims and principles of Hindu marriage.

OR

Q.2 Discuss about the different types of marriages.

Q.3 Give an information about the status of women in ancient India.

OR

Q.3 Explain the objectives of education of ancient India.

Q.4 Write a short note (Any two of the following):

1. Sanskar pertaining to Education
2. Antyesthi Sanskar
3. Islamic marriage system (Nikah)
4. Relations between teacher and the taught

Q.5 Write short answer of the following.

1. Explain the cultural importance of Sanskar?
2. What are the limitations of higher education in modern India?
3. What was the aim of education of ancient India?
4. What do you mean by daway?
5. What is the importance of 'Saptadi' in Hindu marriage?
6. Give the names of Sanskar pertaining to women.
7. Explain the meaning of word 'Sanskar'.
